

NATUURCOMPENSATIEPLAN LOCATIE BZOB- BOS IN AANVULLING OP MEROS

GEMEENTE HELMOND, ASTEN, GELDROP-MIERLO, LAARBEEK EN
SOMEREN

16 juni 2009
074163936:0.4
110501.201372.004B

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Compensatieplichtige gebieden	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Planologisch beschermde gebieden in plangebied BZOB-bos	5
3	Effecten en compensatietaakstelling	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Effecten	8
3.2.1	Ruimtebeslag op beschermde gebieden	8
3.2.2	Verstoring van beschermde gebieden	9
3.3	Compensatietaakstelling	10
4	Selectie van geschikte compensatielocaties	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Aanpak voor de selectie van zoekgebieden voor natuurcompensatie	12
4.3	Bepaling van meest geschikte compensatiegebieden	13
4.3.1	Onderbouwing van de voorkeursvolgorde	14
4.3.2	Onderbouwing voor het afvallen van de overige zoekgebieden	14
4.4	Analyse geschikte compensatiegebieden	15
4.4.1	Gebied Vaarle	15
4.4.2	Gebied Brouwhuis/Vlieden	18
4.4.3	Gebied Nuenen/Croy	19
4.5	Meest geschikte compensatiegebied	21
5	Inrichtingsplan voor compensatiegebied Brouwhuis / Vlieden	22
5.1	Inleiding	22
5.2	Voorlopig inrichtingsplan voor compensatiegebied Brouwhuis/Vlieden	22
5.3	Realisatietermijn en zekerstelling	26
6	Kostenindicatie	27
7	Gebruikte literatuur	29
Bijlage 1	Boslegger gemeente Helmond voor BZOB-bos	30
Bijlage 2	Onderbouwing en kaart van zoeklocaties voor natuurcompensatie	31
Bijlage 3	Meest geschikte compensatiegebieden voor de locatie BZOB-bos	35
Bijlage 4	Inrichtingsschets compensatiegebied Brouwhuis / Vlieden	37
Colofon		39

HOOFDSTUK

1 Inleiding

De gemeenten Helmond, Asten, Geldrop-Mierlo, Laarbeek en Someren werken aan de uitwerking van het Regionaal Structuurplan Eindhoven (RSP). Hiervoor wordt een MER Oostelijk deel Stedelijke Regio (MEROS) uitgevoerd, waarbij ARCADIS opdracht heeft gekregen voor de opstelling van een locatie MER / SMB locatiekeuze. In de MER zijn twee voorkeursalternatieven (VKA) ontwikkeld die onderling verschillen wat betreft locaties voor bedrijventerreinontwikkeling. Het gaat om respectievelijk de gebieden BZOB-bos (57 ha binnen de gemeente Helmond, 18 ha binnen de gemeente Deurne) en Diesdonk (95 ha binnen de gemeente Asten). Deze locaties liggen (gedeeltelijk) binnen de EHS en GHS, waarvoor natuurcompensatie wordt vereist. In aanvulling op de MER is ARCADIS daarom gevraagd de natuurcompensatie voor beide gebieden afzonderlijk in beeld te brengen. Dit natuurcompensatieplan dient als extra onderbouwing bij een gedragen keuze voor de locatie waar de bedrijventerreinopgave gerealiseerd kan worden.

In dit natuurcompensatieplan zijn de compensatieplichtige natuurwaarden voor de locatie BZOB-bos beschreven en op grond daarvan is de compensatietaakstelling bepaald. De compensatieopgave voor de locatie Diesdonk wordt in een afzonderlijk rapport uitgewerkt (ARCADIS, 2009b). De uitgewerkte compensatietaakstelling kan dienen als onderbouwing bij de toekomstige bestemmingsplanprocedure. Daarnaast verschaft het natuurcompensatieplan ook inzicht in het draagvlak en de haalbaarheid van de eventuele invulling van de compensatieopgave. Met betrokken partijen is bepaald wat de meeste geschikte compensatielocatie in de regio is. Gelet op de afstand tot de ingreep, mogelijke structuurversterking van bestaande natuur, het ecologisch functioneren en overige ruimteclaims is bepaald waar de compensatie het beste kan worden uitgevoerd. Voor dit compensatiegebied is een voorlopig inrichtingsplan gemaakt. Pas als duidelijk is dat compensatie ook daadwerkelijk op de voorgestelde locatie gaat plaatsvinden en bekend is welke gewenste gronden verworven kunnen worden, kan een definitief inrichtingsplan gemaakt worden.

Leeswijzer

De compensatieplichtige natuurwaarden voor het BZOB-bos zijn beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 zijn de effecten op aanwezige natuurwaarden en de compensatietaakstelling bepaald. Tegelijkertijd zijn de mogelijkheden voor compensatie binnen de regio verkend. De verkenning en de selectie van potentiële compensatiegebieden staat beschreven in hoofdstuk 4. De keuze van geschikte compensatiegebieden is tot stand gekomen in overleg met de betrokken gemeentes, de provincie, het waterschap Aa en Maas, gebiedsbeherende instanties, ZLTO en de BMF. In hoofdstuk 5 wordt een inrichtingsvoorstel uitgewerkt voor de wijze waarop in het gekozen compensatiegebied de compensatie kan worden vormgegeven.

HOOFDSTUK 2

Compensatieplichtige gebieden

2.1

INLEIDING

In het Streekplan 2002-2012 van de provincie Noord-Brabant is een zonering gemaakt van het landelijk gebied met een indeling in Groene Hoofdstructuur – Natuur (natuurparel, ecologische verbindingszone en overig bos- en natuurgebied), Groene Hoofdstructuur – Landbouw (leefgebied kwetsbare soorten, leefgebied struweelvogels en natuurontwikkelingsgebied), Agrarische Hoofdstructuur – Landschap (leefgebied dassen, waterpotentiegebied en RNLE-landschapsdeel) en Agrarische Hoofdstructuur – Landbouw. Voor gebieden begrensd als GHS-Natuur, GHS-Landbouw en AHS-Landschap geldt een beschermingsregime tegen ingrepen die niet bij de betreffende functies horen. Datzelfde beschermingsregime geldt voor gebieden die in vigerende bestemmingsplannen zijn bestemd als bos- of natuurgebied.

Bij dit beschermingsregime wordt het 'nee-tenzij principe' gehanteerd, waarbij natuur- en landschapswaarden alleen mogen wijken voor een ontwikkeling met een zwaarwegend maatschappelijk belang. Ingeval van (maatschappelijk verantwoorde en niet te vermijden) ingrepen in die gebieden kunnen deze slechts worden toegestaan indien daarvoor compensatie wordt gepleegd.

De compensatietaakstelling bestaat uit de compensatieplichtige effecten, uitgedrukt in oppervlakten van die natuurdoeltypen, al dan niet vermeerderd met een kwaliteitstoeslag op het oppervlak feitelijk ruimtebeslag. De kwaliteitstoeslag is afhankelijk van de snelheid waarmee natuurwaarden te vervangen zijn. De kwaliteitstoeslag is een opslag op het te compenseren oppervlak natuur.

EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) valt geheel binnen de begrenzing van de GHS en bestaat uit alle bestaande en te ontwikkelen bos- en natuurgebieden, de beheergebieden en de evz's. Het Rijk heeft in samenspraak met de provincies de uitgangspunten voor ontwikkelingsmogelijkheden in de EHS uitgewerkt in het beleidskader 'Spelregels EHS' (2007). Ruimtelijke ingrepen in de EHS zijn niet toegestaan op twee uitzonderingen na: voor **individuele** ingrepen en voor **combinaties** van projecten.

Individuele ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij

- er sprake is van een groot openbaar belang;
- er geen alternatieven beschikbaar zijn.

Verder is er de insteek van de EHS-slabobenadering: een combinatie van plannen, projecten of handelingen is allen toegestaan wanneer:

- kwaliteit en/of kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau per saldo verbetert;
- de plannen, projecten of handelingen samenhangen in een ruimtelijke visie (gebiedsvisie).

Dit beleidskader is opgesteld voor ontwikkelingsmogelijkheden in de EHS (en daarmee in de GHS-natuur) en wordt door de provincie onderschreven en toegepast.

Met een toetsing aan het streekplan 2002-2012 en in het bijzonder de GHS-Natuur, sluit dit compensatieplan aan bij het compensatiebeginsel uit de 'Spelregels EHS'. De provincie kan op grond van de uitwerking bezien of zij naar aanleiding van de voorgestelde natuurcompensatie, tot herbegrenzing of saldobenadering van de huidige begrenzing van de EHS overgaat.

Boswet

Compensatie moet plaatsvinden door de ontwikkeling van gelijksoortige natuur. Dit is ook het uitgangspunt van de Boswet waarin de eis gesteld wordt dat de gevelde oppervlakte bos minimaal 1:1 gecompenseerd wordt. In sommige gevallen kan het echter wenselijk zijn andersoortige natuur terug te brengen. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden in de kwaliteitstoelage, waarin niet per definitie hetzelfde natuurdoeltype hoeft te worden teruggebracht (Provincie Noord-Brabant, 2005).

Financiële compensatie

Uitgangspunt bij de toepassing van financiële compensatie blijft dat fysieke compensatie plaatsvindt. Met het afkopen van de compensatie door middel van een financiële vergoeding wordt zeer terughoudend omgegaan. Dit zou de initiatiefnemer te gemakkelijk ontslaan van zijn verplichting te zoeken naar goede compensatiemogelijkheden. De natuur is niet gebaat bij een financiële afkoop, maar bij de realisatie van nieuwe (compenserende) natuur. Alleen in die gevallen waarbij het fysiek niet mogelijk is natuur (geheel) te compenseren kan een financiële compensatie aan de orde zijn. Hiervan kan sprake zijn indien na gedegen onderzoek blijkt dat fysieke compensatie binnen de gemeentegrenzen of een andere gemeente in de regio niet mogelijk is of in geval de compenserende bestemmingsplanherziening slechts gedeeltelijk dan wel niet door kan gaan, als gevolg van het gegrond verklaren van beroepsschriften door een rechtscollage (Provincie Noord-Brabant, 2005).

Relatie met 'rood voor groen'

Soms worden compensatietaakstellingen op basis van het compensatiebeleid verward met 'rood voor groen' beleid. Bij 'rood voor groen' wordt echter geen natuur aangetast en wordt een andere doelstelling nagestreefd. Het gaat om het ontwikkelen van nieuwe natuur in ruil voor het mogen ontwikkelen van 'rood' met het doel een kwaliteitsimpuls aan een gebied te geven. Natuur die in het kader van 'rood voor groen' wordt aangelegd, kan niet worden aangewend om te voldoen aan compensatieverplichtingen (Provincie Noord-Brabant, 2005).

2.2

PLANOLOGISCH BESCHERMEDE GEBIEDEN IN PLANGEBIED BZOB-BOS

In de deze paragraaf wordt bepaald welke delen van de locatie BZOB-bos planologische beschermd zijn.

Het grootste deel van het plangebied BZOB-bos is eigendom van de gemeente Helmond (bruto 57 ha). Het zuidelijke deel van het plangebied ligt binnen de gemeentegrenzen van Deurne (bruto 18 ha). Het noordelijke deel van het bos is in het bestemmingsplan 'bedrijventerrein BZOB' van de gemeente Helmond al bestemd voor bedrijfsdoeleinden. Er is in het kader van dit bestemmingsplan ook al gecompenseerd door natuurontwikkeling in het beekdal van de Astense Aa. Dit deel wordt daarom niet meegenomen in de oppervlakteberekening van dit natuurcompensatieplan. Binnen het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Deurne heeft het grootste deel van de locatie de bestemming bos en natuur.

Het BZOB-bos is voornamelijk een karakteristiek naaldbos op hogere zandgronden waarbij de percelen een afwisselende structuur vormen van jong en oud naaldbos en gemengd bos. Ook de dichtheid in beplanting verschilt tussen de percelen. Langs de zandpaden komen nog brede stroken struikheide voor. Afbeelding 2.1 laat zien dat nagenoeg het hele plangebied (circa 90%) binnen de GHS- natuur is begrensd als 'overig bos- en natuurgebied'. Binnen de gemeentegrenzen van Helmond bestaat het plangebied uit 50,33 hectare GHS-natuur. In het deel van het plangebied binnen de gemeente Deurne is 15,26 hectare begrensd als GHS-natuur.

Deze GHS-begrenzing van het BZOB-bos is direct overgenomen van de EHS, waarbinnen het bos is opgenomen. In het oosten sluit het BZOB-bos aan op een groter boscomplex, de Brouwhuissche Heide, dat ook binnen de GHS-natuur en de EHS valt. Door de Provinciale weg (N279) is het BZOB-bos momenteel gescheiden van de Brouwhuissche Heide.

Afbeelding 2.1

Begrenzing van de GHS binnen het plangebied BZOB-bos.

De blauwe lijn geeft de gemeentegrens weer tussen Helmond en Deurne.

HOOFDSTUK

3 Effecten en compensatietaakstelling

3.1

INLEIDING

Compensatieplichtige effecten zijn effecten op beschermde gebieden en effecten op bossen en beplantingen die onder de Boswet vallen.

Compensatie moet gerealiseerd worden als gevolg van vernietiging door ruimtebeslag of verstoring van natuur- en landschapswaarden in de GHS en AHS-landschap en in gebieden die in vigerende bestemmingsplannen zijn bestemd als bos- of natuurgebied.

In dit hoofdstuk beschrijven we de compensatie voor het plangebied BZOB-bos in kwalitatieve en kwantitatieve zin. Hierbij worden de natuurdoeltypen aangegeven voor zover deze zijn vastgelegd in de Natuurgebiedplannen van de Provincie Noord-Brabant (2006).

3.2

EFFECTEN

In deze paragraaf worden de effecten van ruimtebeslag en verstoring op planologisch beschermde gebieden beschreven. In een tabel wordt voor de GHS het aantal hectares ruimtebeslag per gebiedscategorie gegeven.

Een bedrijventerrein kan ook een verstorend effect (geluid, licht) hebben op begrensde natuurwaarden in de directe omgeving. Als gevolg van invloed en uitstraling van een bedrijventerrein is het mogelijk dat een bepaald oppervlak van aangrenzende natuurgebieden niet meer optimaal kan functioneren. Wanneer dit het geval is dient dit verstoorde deel eveneens gecompenseerd te worden.

3.2.1

RUIMTEBESLAG OP BESCHERMDE GEBIEDEN

Bij het realiseren van de bedrijventerreinopgave binnen plangebied BZOB-bos treedt er alleen ruimtebeslag op binnen het plangebied. Er is geen sprake van aantasting van grotere ecologische structuren in de directe omgeving. Het beekdal van de Astensche Aa blijft in takt. Datzelfde geldt voor het bos op dekzandrug Brouwhuissche heide, ten oosten van de N279.

Het ruimtebeslag binnen het plangebied leidt grotendeels tot vernietiging van oppervlakte van beschermde gebieden, welke zijn weergegeven in afbeelding 2.1. De effecten op de gebiedscategorie uit de GHS-natuur met natuurdoeltype 'multifunctioneel bos' zijn compensatieplichtig. Het noordelijke deel van het plangebied is in het bestemmingsplan 'bedrijventerrein BZOB' van de gemeente Helmond al bestemd voor bedrijfsdoeleinden. Dit gedeelte van het plangebied is hierdoor al opgenomen in de planvoorraad en kan voor het realiseren van de resterende taakstelling niet worden meegeteld. Deze oppervlakte van bijna zeven hectare wordt hierdoor niet verder meegenomen bij de bepaling van de compensatietaakstelling.

De totale oppervlakte GHS-natuur binnen het plangebied BZOB-bos is 65,63 ha. Hiervan ligt 50,33 ha binnen de gemeente Helmond en 15,30 ha binnen de gemeente Deurne. Het zuidelijke gedeelte van het BZOB-Bos ligt in de gemeente Deurne. Hoewel de locatiegrens niet wordt bepaald door de gemeentegrens, wordt op verzoek van de opdrachtgever toch een onderscheid gemaakt voor het plangebied met en zonder de percelen in de gemeente Deurne. Hieronder zijn in de tabellen 3.1 en 3.2 de compensatieplichtige effecten weergegeven.

Tabel 3.1

Compensatieplichtige effecten van het plangebied BZOB, zonder grondgebied van Deurne

Gebiedscategorie (zonder Deurne)	Ruimtebeslag
GHS Natuur, overig bos- en natuurgebied	50,33 hectare
Totaal	50,33 hectare

Tabel 3.2

Compensatieplichtige effecten van het plangebied BZOB, met grondgebied van Deurne.

Gebiedscategorie (met Deurne)	Ruimtebeslag
GHS Natuur, overig bos- en natuurgebied	65,63 hectare
Totaal	65,63 hectare

GHS Natuur, overig bos- en natuurgebied

Het huidige plangebied BZOB-bos is een heideontginningsbos. Uit de boslegger van de gemeente Helmond blijkt dat er in het plangebied tussen 1922 en 1995 bosaanplant heeft plaatsgevonden (zie bijlage 1). Hierbij is voornamelijk naalldhout, met name Grove den en Corsicaanse den aangeplant. Het beheer van de gemeente Helmond is sinds 2004 gericht op een omvorming van een monocultuur, gelijkjarig en structuurarm bos naar een gemengder, ongelijkjarig dus structuurrijker bos. Hiertoe zijn op enkele plakken reeds dunningen uitgevoerd en heeft men op gecreëerde open plekken Zomer- en Wintereik bijgeplant. Zowel in verticale als horizontale zin is het bos momenteel over het algemeen structuurarm te noemen en de oude(re) bomen staan nog dicht op elkaar. Er is nauwelijks een onderetage ontstaan van interessante plantensoorten. Hier en daar is Amerikaanse Eik, Zomereik en Berk opgekomen. De bodembedekking bestaat voor groot deel uit Bochtige smele, Pijpestrootje, Stekelvaren en Braam. Langs verschillende paden staat Struikheide.

3.2.2

VERSTORING VAN BESCHERMDE GEBIEDEN

Het plangebied BZOB-bos is een zelfstandige bosenheid die wordt begrensd door de N279, de N266, het industrieterrein BZOB en bebouwing in het zuiden (Voorste Beersdonk). Indirecte aantasting door verstoring van omliggende natuur- en landschapswaarden wordt hierdoor niet verwacht.

Geluidsverstoring

Uit het MER (ARCADIS 2009) volgt dat er bij ontwikkeling van het BZOB-bos, door geluid, nauwelijks extra verstoring van begrensd natuurgebied optreedt. De Brouwhuissche Heide, begrensd als GHS-natuur, wordt aan de zijde van het plangebied momenteel al verstoord door het verkeer op de N279. Verwacht wordt dat een industriegebied op de locatie van het BZOB-bos niet voor dusdanig meer geluidsverstoring zal zorgen, dat de functionaliteit van dit aangrenzende natuurgebied verder zal afnemen. Compensatie van verstoord gebied rondom het plangebied BZOB-bos is hierdoor niet noodzakelijk.

Lichtverstoring

Verstoring van omliggend (natuur-)gebied kan eenvoudig voorkomen worden door lichtbronnen op het industrieterrein zo te plaatsen dat uitstraling naar de omgeving zoveel mogelijk wordt beperkt. Momenteel geldt ook hier dat de straatverlichting van omliggende wegen al een verstorend effect heeft op de aangrenzende Brouwhuissche Heide. Compensatie voor de verstoring van natuur door licht is eveneens niet noodzakelijk.

3.3**COMPENSATIETAAKSTELLING**

Voor het bepalen van de compensatietaakstelling, op basis van de huidige natuurwaarden, vindt een doorvertaling plaats van de in paragraaf 3.2 bepaalde oppervlaktes begrensde GHS-Natuur waarop een effect plaatsvindt (ruimtebeslag) naar de onderliggende natuurdoeltypen, voor zover deze zijn vastgelegd in de Natuurgebiedplannen van de Provincie Noord-Brabant (2006).

Bij het bepalen van de compensatietaakstelling is de methodiek gevolgd zoals de Provincie Noord-Brabant die heeft vastgelegd in de 'Beleidsregel natuurcompensatie', welke door GS is vastgesteld in 2005. Ruimtebeslag op GHS-natuur wordt hierbij één op één gecompenseerd, en deze wordt vermeerderd met een kwaliteitstoeslag.

De compensatietaakstelling bestaat uit de compensatieplichtige effecten, uitgedrukt in oppervlakten van die natuurdoeltypen, al dan niet vermeerderd met een kwaliteitstoeslag op het oppervlak feitelijk ruimtebeslag. De kwaliteitstoeslag is afhankelijk van de aard van de verloren gegane natuurwaarden (zo mogelijk uitgedrukt in natuurdoeltypen), en dan vooral de snelheid waarmee deze te vervangen zijn. De kwaliteitstoeslag is een opslag op het te compenseren oppervlak natuur. Natuur is in feite niet vervangbaar. Dit komt met name door de rol die de factor tijd speelt in het terugbrengen van vergelijkbare natuur, Bos ouder dan 50 jaar is niet te vervangen door bos ouder dan 50 jaar. Door vervanging ontstaat jong bos, dat een ontwikkelingsachterstand van 50 jaar heeft ten opzichte van het verdwenen bos. Dit kan zelfs meer zijn als agrarische, rijke grond eerst geschikt moet worden gemaakt voor natuur: vershraling kost tijd. Die achterstand kan heel moeilijk worden ingehaald. Daarom is het eerste uitgangspunt om aantasting van natuur zoveel mogelijk te minimaliseren.

Taakstelling BZOB-bos

Het realiseren van een bedrijventerrein binnen plangebied BZOB-bos heeft ruimtebeslag tot gevolg op GHS- natuur, gebiedscategorie 'overig bos- en natuurgebied'. Deze categorie valt onder het natuurdoeltype 'multifunctioneel bos'.

Als de percelen binnen de gemeente Deurne ook gebruikt worden voor het realiseren van de opgave bedrijventerrein, dan is het ruimtebeslag ruim 15 hectare groter dan wanneer dit deel niet wordt ontwikkeld. Voor beide alternatieven is de compensatietaakstelling berekend.

Er heeft in het plangebied vanaf 1922 bosaanplant plaatsgevonden. Er is dus al ruim 85 jaar sprake van bosbodemvorming. Voor compensatie van het aanwezige bos heeft aangeplant jong bos hierdoor een ontwikkeltijd nodig van 25 tot 100 jaar. Ongeacht het gekozen alternatief (met of zonder grondgebied van Deurne) wordt voor het oppervlakte bos dat verloren gaat een kwaliteitstoeslag van 2/3 gerekend.

Voor beide alternatieven is de compensatietaakstelling weergegeven in tabel 3.3 en 3.4. Voor het alternatief zonder grondgebied binnen de gemeente Deurne bedraagt de compensatietaakstelling 83,88 hectare. Wanneer ook gronden in Deurne worden ontwikkeld komt de compensatietaakstelling op 109,38 hectare.

Tabel 3.3

Compensatietaakstelling voor plangebied BZOB-bos, zonder grondgebied van Deurne

Gebiedscategorie GHS (zonder Deurne)	Natuurdoel (type)	Oppervlakte ruimtebeslag	Kwaliteitstoeslag	Taakstelling
GHS Natuur, overig bos- en natuurgebied	Multifunctioneel bos	50,33 hectare	33,55 hectare (2/3)	83,88 hectare
	Totaal voor natuurdoeltypen	50,33 hectare	33,55 hectare	83,88 hectare

Tabel 3.4

Compensatietaakstelling voor plangebied BZOB-bos, met grondgebied van Deurne

Gebiedscategorie GHS (met Deurne)	Natuurdoel (type)	Oppervlakte ruimtebeslag	Kwaliteitstoeslag	Taakstelling
GHS Natuur, overig bos- en natuurgebied	Multifunctioneel bos	65,63 hectare	43,75 hectare (2/3)	109,38 hectare
	Totaal voor natuurdoeltypen	65,63 hectare	43,75 hectare	109,38 hectare

HOOFDSTUK

4 Selectie van geschikte compensatielocaties

4.1

INLEIDING

Bij de workshop 'natuurcompensatie MEROS' op 16 april 2009, zijn door de deelnemers de meest geschikte compensatiegebieden gekozen waar de compensatietaakstelling van het plangebied BZOB-bos kan plaatsvinden. Aan de workshop namen deel de gemeenten Helmond en Asten, SRE, Provincie Noord-Brabant, BMF en ZLTO. In het voor- en natraject hebben ook waterschap Aa en Maas, waterschap De Dommel, DLG en de gemeenten Geldrop-Mierlo, Laarbeek en Someren een belangrijke bijdrage geleverd. De natuurbeherende instanties (Brabants Landschap, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten) hebben zich tijdens de workshop laten vertegenwoordigen door de BMF.

In dit hoofdstuk wordt de gehanteerde systematiek en de argumentatie uit de workshop beschreven. Vervolgens wordt verder ingezoomd op de gekozen gebieden waarbij onder andere het netto beschikbare oppervlak wordt bepaald en mogelijke andere ruimteclaims worden bekeken.

Tot slot wordt voor het plangebied (BZOB-bos) een voorstel gedaan voor het compensatiegebied dat het beste aansluit op de geformuleerde compensatietaakstelling en waarvoor, na overeenstemming met de betrokken partijen, een inrichtingsvoorstel wordt uitgewerkt.

4.2

AANPAK VOOR DE SELECTIE VAN ZOEKGEBIEDEN VOOR NATUURCOMPENSATIE

Samen met de betrokken organisaties is gezocht naar kansrijke compensatiegebieden binnen het plangebied MEROS en direct daarbuiten. Voor het plangebied BZOB-bos kwamen 11 kansrijke compensatiegebieden naar voren. Deze gebieden zijn op kaart weergegeven en kort beschreven in bijlage 2 (tezamen met de compensatiegebieden voor het plangebied Diesdonk).

De volgende criteria zijn gebruikt bij de selectie van potentiële gebieden voor het uitvoeren van de natuurcompensatie (zoekgebieden):

- Compensatie dient bij voorkeur in de directe omgeving plaats te vinden, maar in elk geval binnen het oostelijke deel van het SRE-gebied.
- Compensatie vindt plaats in:
 1. de GHS (natuurontwikkelingsgebied, struweelvogelgebied en RNLE-landschapsdeel), maar buiten de EHS,
 2. landschapsecologische zones (Reconstructieplan);
 3. waterbergingsgebieden of

4. agrarisch gebied, waardoor gezorgd wordt voor vergroting van bestaande natuurgebieden, verbinding tussen bestaande natuurgebieden en/of een versterking van een beekdal.

Het ontwikkelen van de gewenste natuurwaarden in deze potentiële compensatiegebieden is afhankelijk van de huidige (a-)biotische omstandigheden in het gebied, de visie van betrokken organisaties en wensen van de toekomstige terreinbeheerder. Deze huidige (a)biotische omstandigheden spelen in de verdere uitwerking slechts een ondergeschikte rol. De aangegeven oppervlaktes in bijlage 2 zijn bruto-oppervlaktes. Door aanwezige bebouwing, andere bestemmingen of niet geschikte (a)biotische omstandigheden is de netto-oppervlakte in de praktijk kleiner.

4.3

BEPALING VAN MEEST GESCHIKTE COMPENSATIEGEBIEDEN

Aan de hand van de kaart en onderbouwing met potentiële compensatiegebieden (bijlage 2) is door de deelnemers aan de workshop een keuze gemaakt van meest geschikte compensatiegebieden die nader bekeken en uitgewerkt worden.

Voor de definitieve keuze van geschikte gebieden, is van belang op basis van welke uitgangspunten keuzes worden gemaakt. De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- Compensatie moet maximaal bijdragen aan structuurversterking van de bestaande GHS.
- Compensatie vindt plaats zo dicht mogelijk bij het BZOB-bos (nabijheidsbeginsel).
- Compensatie mag niet ten kosten gaan van een goede agrarische structuur.
- Verwerving van gronden moet haalbaar zijn.
- Voor compensatie moet maatschappelijk draagvlak zijn.

De definitieve keuze wordt grotendeels bepaald door welk uitgangspunt men kiest. Tevens speelt een rol dat de (bruto-)oppervlakte van sommige zoeklocaties te klein is voor volledige compensatie, zodat een combinatie van meerdere zoeklocaties nodig is. Tijdens de uitwerking van de gekozen compensatiegebieden dient de netto-oppervlakte (na aftrek van bebouwing etc.) echter nog te worden bepaald, voor inzicht in de maximaal beschikbare (netto) oppervlakte waar kan worden gecompenseerd. In de workshop is in eerste instantie een voorkeursvolgorde bepaald, waarbij de compensatie het eerst wordt gerealiseerd binnen het eerst gekozen gebied. Als de compensatie daar niet of niet volledig is te realiseren, wordt het tweede gekozen gebied aangepakt etc. Zo is er steeds 'reservecapaciteit' voor compensatie als compensatie in de eerst gekozen gebieden niet (volledig) lukt. Hierbij wordt opgemerkt dat compensatie op meerdere locaties alleen acceptabel is als die locaties bij elkaar bijdragen aan een sterkere GHS. In die zin zijn tijdens de workshop combinaties gemaakt van locaties die met elkaar te maken hebben (5 en 6; 10, 11 en 12). Anders betekent verdeling van compensatie over meerdere locaties versnippering van natuur.

Voor het BZOB-bos is hieronder aangegeven wat de resultaten zijn uit de workshop. De gehanteerde nummering van de gebieden komt overeen met de nummering op de kaart met zoekgebieden in bijlage 2.

Voorkeursvolgorde:

- A. gebied 9, Vaarle.
- B. gebied 5 + 6, Brouwhuis/Vlierden.
- C. gebied 10, 11 + 12, Nuenen/Croy.

4.3.1

ONDERBOUWING VAN DE VOORKEURSVOLGORDE

De keuze van de bovenstaande gebieden is in de workshop als volgt onderbouwd:

Gebied 9, Vaarle; belangrijke versterking van de GHS is hier mogelijk. Op verzoek van het SRE is het op kaart (bijlage 2) aangegeven gebied nog uitgebreid richting het noorden, waar ook goede kansen liggen voor bosontwikkeling. Er zijn al veel andere initiatieven in het gebied, waardoor de netto-beschikbare oppervlakte veel lager kan uitvallen. Vanwege deze initiatieven is het vanuit de landbouw gezien een minder geschikt gebied.

Gebied 5 + 6, Brouwhuis/Vlierden; hier kan worden aangesloten op het boscomplex waar bos verloren gaat. Eventueel kan gebied 5 verder worden uitgebreid richting het beekdal van de Oude Aa of met een verbinding richting het zuidelijk gelegen bosgebied. Er liggen momenteel intensief gebruikte landbouwgronden, vooral in het deel bij Vlierden. Het gebied bij Vlierden valt binnen een prioritair extensiveringsgebied melkveehouderij vanuit het reconstructieplan De Peel. Een combinatie van gebieden 5 en 6 is logisch gezien deze beide grenzen aan het plangebied en Brouwhuissche Heide.

Gebied 10, 11 en 12, Nuenen/Croy; versterking van het beekdalsysteem Dommel (gebied 10) en Goorloop / Aa (gebied 11 en 12) in het middengebied is mogelijk. De drie gebieden vormen samen de flanken van de Stiphoutse bossen (en het middengebied) en de overgang naar de beekdalen aan weerszijden. Op die manier maken ze deel uit van één ecologisch complex. Een combinatie van deze drie gebieden is eveneens logisch vanuit de huidige kleinschaligheid van het landschap. In de workshop is besloten om gebied 10 uit te breiden met het noordelijk gelegen 'natuurontwikkelingsgebied'. In de gebieden 11 en 12 liggen veel bezittingen van Stichting Geloof, Hoop en Liefde. Van deze Stichting is bekend dat deze haar gronden niet wil verkopen, maar wel grond wil ruilen. Om grond te kunnen ruilen met deze Stichting zal ergens anders grond moeten worden verworven. Het verdient de voorkeur hier geen massief bos aan te leggen, maar voor een kleinschalige oplossing te kiezen. Landbouwkundig zijn deze gebieden minder waardevol en vanuit die optiek zijn het geschikte locaties voor compensatie.

4.3.2

ONDERBOUWING VOOR HET AFVALLEN VAN DE OVERIGE ZOEKGEBIEDEN

De overige zoekgebieden uit bijlage 2, zijn niet gekozen als meest kansrijke compensatiegebieden. Aan de hand van onderstaande onderbouwing worden de redenen hiervoor kort toegelicht.

Gebied 3, Bakelse Beemden; gronden in dit gebied worden intensief agrarisch gebruikt. Natuurcompensatie mag niet ten kosten gaan van een goede landbouwkundige structuur. Het zoekgebied ligt niet binnen een extensiveringsgebied melkveehouderij vanuit Reconstructieplan De Peel. Structuurversterking voor de GHS door een bosverbinding tussen Stippelberg en Brouwhuissche Heide is daardoor minder goed haalbaar. Ook worden vraagtekens gezet of het wenselijk is een massief boscomplex te realiseren in een beekdal.

Gebied 4, Peel-Stippelberg; dit gebied was eerder in de reconstructie in beeld voor een robuuste ecologische verbinding. Dit bleek niet haalbaar en het is om die reden niet logisch dit gebied nu weer op de kaart te zetten (te weinig draagvlak bij landbouw).

Gebied 7: Lungendonk; In dit gebied zit het bedrijf Van Gennep Tuidersbedrijf B.V. en Vastgoed BV. Deze ondernemer is een aantal jaren geleden verplaatst van Brandevoort naar dit gebied. De laatste jaren is er veel geïnvesteerd in het nieuwe bedrijf. Opnieuw verplaatsen wordt als niet wenselijk beschouwd.

De locatie is tevens minder geschikt, omdat ze ligt in het gebied waar in het kader van het project Sang en Goorkens gezocht wordt naar locaties voor landbouwkundige structuurverbetering. Het huidige karakter van het landschap is daarnaast op veel plaatsen niet te verenigen met massief bos. In het gebied liggen een aantal gehuchten in een kleinschalig landschap, deze omgeving is vooral bedoeld voor fietsen en wandelen.

Gebied 8: Goorkens; deze locatie is minder geschikt, omdat ze ligt in het gebied waar in het kader van het project Sang en Goorkens tevens gezocht wordt naar locaties voor landbouwkundige structuurverbetering. De ligging van het gebied binnen de natte natuurparel en EVZ maken het minder geschikt voor natuurcompensatie. Het Eindhovens kanaal wordt ingericht als EVZ, bij gebied 8 ligt een stapsteen.

Gebied 13: Stippelberg; in het gebied ligt het beekdal van de Snelle loop en het wijstgebied Geneneind. Dit biedt mogelijk kansen. De gronden in dit gebied worden veelal intensief agrarisch gebruikt, maar het gebied is in het Reconstructieplan De Peel aangewezen als extensiveringsgebied melkveehouderij. Binnen de GHS is het gebied begrensd als RNLE-Landschapsdeel en heeft momenteel over het algemeen een kleinschalig karakter. Dit landschappelijke karakter is niet te verenigen met massief bos.

Hierdoor en gezien de goede landbouwkundige structuur is het gebied beperkt geschikt voor natuurcompensatie.

4.4

ANALYSE GESCHIKTE COMPENSATIEGEBIEDEN

In deze paragraaf wordt verder ingezoomd op de meest geschikte compensatiegebieden uit § 4.3.1, om te bepalen of het haalbaar is hier de compensatietaakstelling te realiseren.

In bijlage 3 is de ligging van deze gebieden op kaart weergegeven. Per gebied wordt de netto-oppervlakte bepaald. Daarnaast wordt gekeken naar andere ontwikkelingen / ruimteclaims in het gebied waardoor de beschikbare oppervlakte voor compensatie lager kan uitvallen. Ook andere zaken die mogelijkheden voor natuurontwikkeling in het gebied beperken worden belicht.

In de analyse is nog niet gekeken naar beperkende factoren die pas bij veldonderzoek of op kavelniveau kunnen worden vastgesteld. Van de bereidheid van eigenaren om mee te werken is slechts een globale inschatting gemaakt. Vanwege deze onzekerheid is in de analyse ook gekeken naar het verschil ("reserve"capaciteit) tussen de taakstelling en de geschatte netto oppervlakte. Naarmate de reservecapaciteit groter is, biedt een gebied meer flexibiliteit bij het concreet invullen van de compensatie.

Taakstelling BZOB-bos

De compensatietaakstelling die voor het BZOB-bos is berekend, is maximaal 109,38 hectare (wanneer ook bedrijventerrein wordt ontwikkeld op grondgebied van de gemeente Deurne). De minimale taakstelling is 83,88 hectare (zonder grondgebied van Deurne). In dit rapport wordt de haalbaarheid van compensatie bepaald aan de hand van de maximale taakstelling.

Om verwarring te voorkomen wordt de eerder gehanteerde nummering van de gebieden (bijlage 2 en 3) in de komende paragrafen niet meer toegepast.

4.4.1

GEBIED VAARLE

Tijdens de workshop is besloten dit gebied uit te breiden ten noorden van de A270 (zie afbeelding 4.1). De totale beschikbare hectares voor compensatie zijn hierdoor groter vergeleken met de eerder gehanteerde begrenzing van het gebied in bijlage 2.

Gebied Vaarle valt binnen de 'Landschapsecologische zone' tussen Nuenen en Helmond (bij Vaarle) en maakt deel uit van het 'Masterplan Middengebied'. De gebiedsontwikkeling van het 'Middengebied' volgt uit het 'Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport' (MIRT). De doelstellingen uit het MIRT, ten aanzien van natuur en recreatie voor het 'Middengebied', zijn gericht op het vrijwaren van stedelijke ontwikkeling, het versterken van de groene bufferfunctie en het versterken van het recreatief medegebruik. Natuurontwikkeling in dit gebied Vaarle sluit aan op deze doelstelling en zorgt voor verbinding/buffering tussen Luchensche Heide en Papenvoortsche Heide en daarmee voor een versterking van de GHS. Binnen het gebied liggen op basis van het investeringsprogramma en het vastgestelde bestemmingsplan van de gemeente Nuenen verschillende claims op de beschikbare gronden. Zo wordt de EVZ Hooijdonkse Beek ingericht en vindt er bosaanplant plaats vanuit Bosplan Vaarle. Daarbij is een groot deel van het gebied bestemd voor intensieve recreatie/eventemententerrein en er ligt een golfbaan. Een beperkt deel van het gebied zal daardoor maar kunnen worden ontwikkeld tot bos.

Netto oppervlakte

De aanwezige bebouwing, infrastructuur en waterlopen zijn niet meegenomen bij de oppervlaktebepaling. De Hooijdonkse Beek en het Eindhovensch kanaal zijn begrensd als EVZ. In de gewijzigde 'Beleidsregel subsidie natuur en landschap' (2008) stelt de provincie Noord-Brabant 100% subsidie beschikbaar voor het verwerven van (landbouw-)grond en het inrichten van ecologische verbindingzones gelegen buiten de bebouwde kom. Deze regeling is geldig in de jaren 2008 tot en met 2011 voor gemeenten en waterschappen en alleen van toepassing op dat deel van de verbindingzone dat breder is dan gemiddeld 10 meter per strekkende kilometer, maar niet breder is dan gemiddeld 25 meter per strekkende kilometer. Omdat via deze subsidieregeling voor de eerste 25 meter vanaf de beek al gelden beschikbaar zijn, kan deze zone niet worden meegenomen binnen de begrenzing van het compensatiegebied Vaarle. We gaan er hierbij van uit dat de compensatie voor 2011 is geregeld. Omdat er al een definitief ontwerp bestaat voor de inrichting van de EVZ Hooijdonkse Beek, is ook deze buiten de begrenzing van het gebied gehouden. Ten zuiden van het spoor ligt de golfbaan van golfclub De Gulbergen en een voormalige stortplaats. Omdat hier geen compensatie mogelijk is, vallen ook deze buiten de begrenzing van het compensatiegebied.

Zoals eerder aangegeven liggen er een aantal ruimteclaims op het deel van het compensatiegebied tussen de A270 en het spoor. Het bestemmingsplan van de gemeente Nuenen ('Landgoed Gulbergen') is in oktober 2008 door de gemeenteraad vastgesteld. Ook de provincie heeft zijn goedkeuring gegeven. Binnen dit bestemmingsplan is een groot gebied ten oosten en westen van de Hooijdonkse Beek begrensd voor een evenementen-terrein en intensieve recreatie. Dit gebied heeft een oppervlakte van circa 70,50 hectare en hier is realisatie van natuur niet mogelijk. De gebiedsdelen binnen deze bestemming zijn buiten de begrenzing van het compensatiegebied gehaald.

Op de locaties binnen het bestemmingsplan 'Landgoed Gulbergen' waar wel boscompensatie kan plaatsvinden, ligt een claim vanuit het Bosplan Vaarle. Het SRE wil vanuit dit plan circa 65 hectare bos aanplanten in het gebied tussen de A270 en het spoor. Er is al 45 tot 50 hectare gerealiseerd.

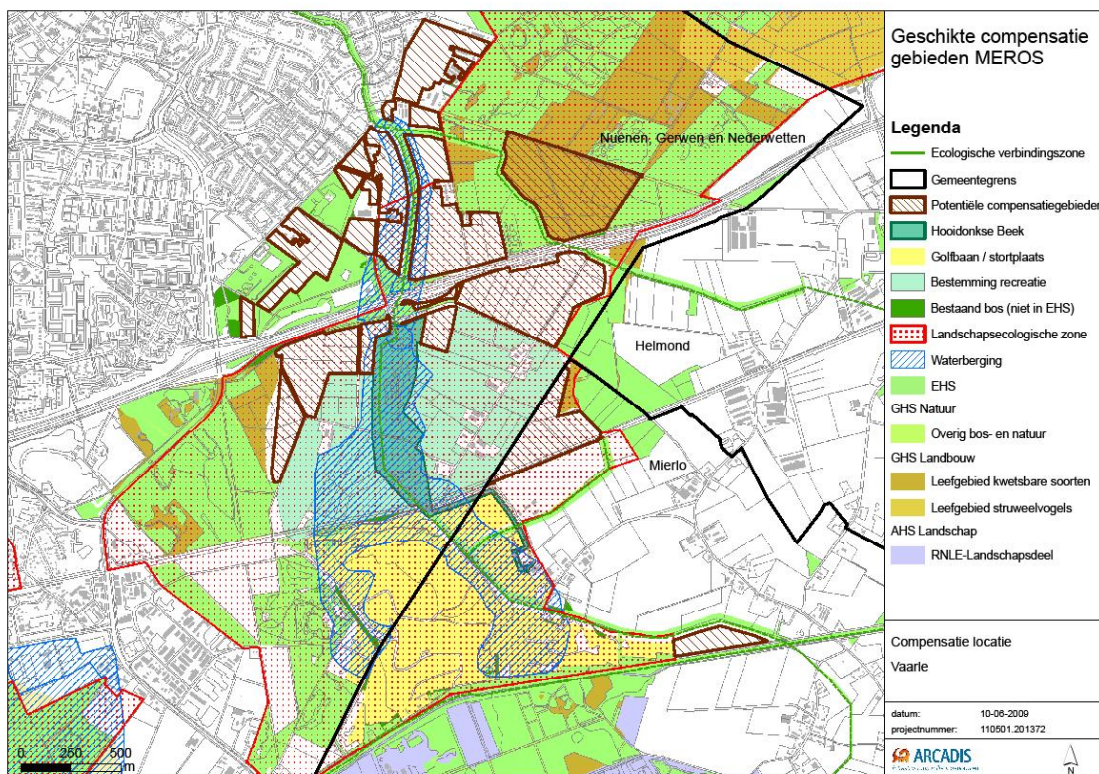
Ten noorden van de A270 liggen er voor zover bekend geen overige ruimteclaims. De netto-oppervlakte van het compensatiegebied Vaarle bedraagt 130 hectare. Dit is inclusief de opgave vanuit Bosplan Vaarle.

Knelpunten

- Het SRE heeft de taak om in de regio 100 hectare bos te realiseren waarvan 65 hectare binnen het compensatiegebied. Bij realisatie van deze 65 hectare, blijft er nog 65 hectare over (van de 130 ha) voor compensatie van het BZOB-bos. Dit is te weinig om de volledige compensatietaakstelling te realiseren.
- Ten noorden van de A270 grenzen verschillende compensatiegronden aan de bebouwing van Nuenen. Mogelijk zijn er meerdere partijen eigenaar van de aanwezige gronden, waardoor de verwerving moeizaam kan verlopen. De vraag is ook of hier de aanplant van robuust bos gewenst is.
- Ook het SRE geeft aan dat er tussen de A270 en het Eindhovensch Kanaal, op basis van het investeringsprogramma en het bestemmingsplan géén ruimte aanwezig is voor natuurcompensatie. Ten noorden van de snelweg A270, wat door het SRE Vaarle Noord genoemd wordt, is nog wel ruimte aanwezig, maar deze ruimte alleen is niet voldoende voor het realiseren van de totale taakstelling.

Afbeelding 4.1

Netto begrenzing van
compensatiegebied Vaarle.

Haalbaarheid van compensatietaakstelling

Boscompensatie binnen het gebied Vaarle zorgt voor een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van een robuuste ecologische verbinding in het 'Middengebied'. Uitgaande van de maximale compensatietaakstelling van 109,38 hectare lijkt de beschikbare oppervlakte voldoende om de taakstelling te realiseren. Binnen de begrenzing van het compensatiegebied is 130 hectare beschikbaar (afbeelding 4.1). Het valt echter te bezien of er, gezien de overige ontwikkelingen in het gebied (waaronder realisatie van Bosplan Vaarle), nog voldoende hectares beschikbaar blijven. De verwachting is dat dit niet het geval zal zijn. Er moet hierdoor getwijfeld worden aan de haalbaarheid van de (maximale) compensatietaakstelling.

4.4.2

GEBIED BROUWHUIS/VLIERDEN

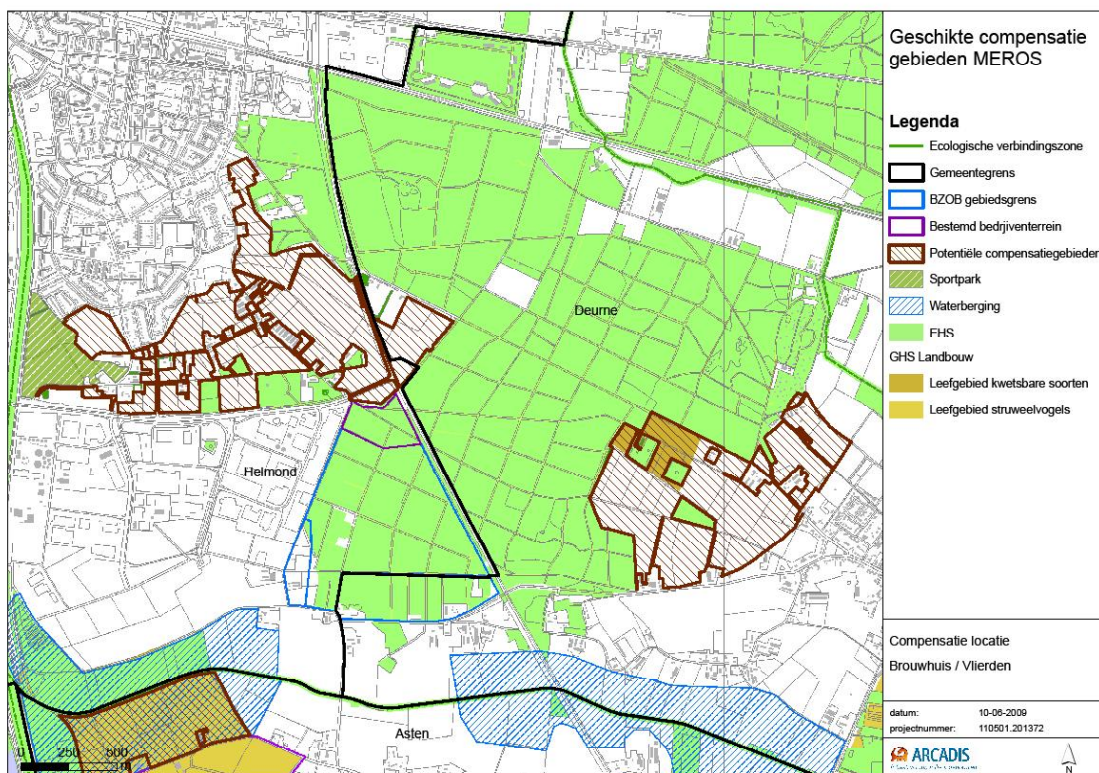
Dit gebied bestaat uit twee delen die aan de oost- en westzijde van de Brouwhuissche Heide grenzen. Dit is een logische locatie om het verlies van het BZOB- bos in de directe omgeving en bij hetzelfde boscomplex te compenseren. Bosrealisatie in dit gebied zorgt voor compensatie in hetzelfde boscomplex (Brouwhuissche Heide), waardoor de totale oppervlakte van dit bosgebied gelijk blijft. Een gedeelte van het zoekgebied is nu begrensd als leefgebied kwetsbare soorten (waarschijnlijk Levendbarende hagedis).

De kwaliteitstoeslag kan (gedeeltelijk) worden ingezet voor inrichting van andersoortige natuur (Provincie Noord-Brabant, 2005). Het kan wenselijk zijn om binnen de kwaliteitstoeslag (gedeeltelijk) leefgebied voor deze reptielensoort te realiseren. Momenteel wordt het oostelijke deel van het compensatiegebied intensief agrarisch gebruikt. In het westelijke deel zorgt natuurcompensatie voor een kwaliteitsimpuls voor woonwijk Brouwhuis ten noorden daarvan. Het kan als uitloopgebied fungeren voor bewoners van deze wijk in Helmond. Tevens kan het bijdragen aan de gewenste landelijke, recreatieve en groene opwaardering van de geleidingszone, zoals beschreven in de 'Gebiedsvisie geleidingszone Brouwhuis' (Gemeente Helmond, 2004). Binnen deze visie is een zonering beschreven van gesloten bos, behorende bij de Brouwhuissche Heide, via kleinschalig landschap naar vrij grootschalig landschap in het westelijk deel bij de Zuid-Willemsvaart. Die opbouw moet tot uitdrukking komen in een uitwerking van eventuele compensatie hier. Vanuit de gebiedsvisie ligt er al een ruimteclaim op dit gebied voor realisatie van sportvelden. Daarnaast is de omgeving van de Weijerloop van betekenis als kleinschalig open landschap.

Afbeelding 4.2

Netto begrenzing van compensatiegebied Brouwhuis/Vlierden.

In het zuidwesten is nog een deel van compensatiegebied Diesdonk/beekdal Aa zichtbaar.

Netto oppervlakte

De aanwezige bebouwing, infrastructuur en EHS zijn niet meegenomen bij de oppervlaktebepaling. Bij het westelijke deel van het gebied is, langs de Zuid-Willemsvaart de inrichting van een sportveld (Espendonk) voorzien in bestemmingsplan “Heiakker” (november 2007). Ook dit gebied is niet binnen de begrenzing opgenomen.

Het gebied heeft een netto-oppervlakte van 147,10 hectare. Het deelgebied Vlierden heeft een netto-oppervlakte van 66,20 hectare. Het deelgebied Brouwhuis heeft een netto-oppervlakte van 80,9 hectare.

Knelpunten

- In het westelijk deel van het gebied zullen een groot aantal partijen eigenaar zijn van de aanwezige gronden, waardoor de verwerving moeizaam kan verlopen.
- De omgeving van de Weijerloop (westelijk van de Brouwhuissche Heide) is van betekenis als kleinschalig open landschap. Compensatie van bos is hier niet wenselijk, wat zorgt voor een beperking in de oppervlakte bos die kan worden aangeplant in het compensatiegebied.

Haalbaarheid van compensatietaakstelling

Uitgaande van de maximale compensatietaakstelling van 109,38 hectare lijkt de beschikbare oppervlakte ruim voldoende om de taakstelling te realiseren. Er is een ‘reserve’-capaciteit van circa 40 hectare beschikbaar. Bovenstaande knelpunten kunnen er echter voor zorgen dat het realiseren van de taakstelling binnen het gebied alsnog in het gedrang komt. Een oplossing hiervoor kan zijn om het oostelijke deel van het compensatiegebied te vergroten richting het beekdal van de Oude Aa. Eventueel kan ook het gebied Vaarle nog uitwijkmogelijkheden bieden voor het volbrengen van de compensatietaakstelling.

4.4.3**GEBIED NUENEN/CROY**

Bij dit compensatiegebied is gekozen voor een combinatie van drie gebieden. Vanuit de huidige kleinschaligheid van het landschap, de ligging in een beekdal en de inrichtingsmogelijkheden bij natuurcompensatie, vertonen deze gebieden veel gelijkenis. Deze drie gebieden vallen tevens binnen de gebiedsontwikkeling van het ‘Middengebied’ welke is afgeleid uit het ‘Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport’ (MIRT). De doelstellingen uit het MIRT, ten aanzien van natuur en recreatie voor het ‘Middengebied’, zijn gericht op het vrijwaren van stedelijke ontwikkeling, het versterken van de groene bufferfunctie en het versterken van het recreatief medegebruik.

Inrichting van het meest westelijke gebied zorgt voor robuuste verbinding tussen Nuenen en Eindhoven, in het beekdal van de Dommel. Het gebied is in de GHS deels begrensd als natuurontwikkelingsgebied en valt binnen de ‘Landschapsecologische zone’.

Beide andere gebieden liggen binnen het gebied van de visie “gebiedsontwikkeling Croy” en vallen binnen de ‘Landschapsecologische zone’ en binnen reserveringsgebied Goorloop voor waterberging in 2050. Een aantal gronden zijn eigendom van Stichting Geloof, Hoop en Liefde. In het meest westelijke van beide gebieden is een deel begrensd als GHS-natuurontwikkelingsgebied. Noordelijk van het kasteel Croy bestaan plannen voor verdere landgoedontwikkeling.

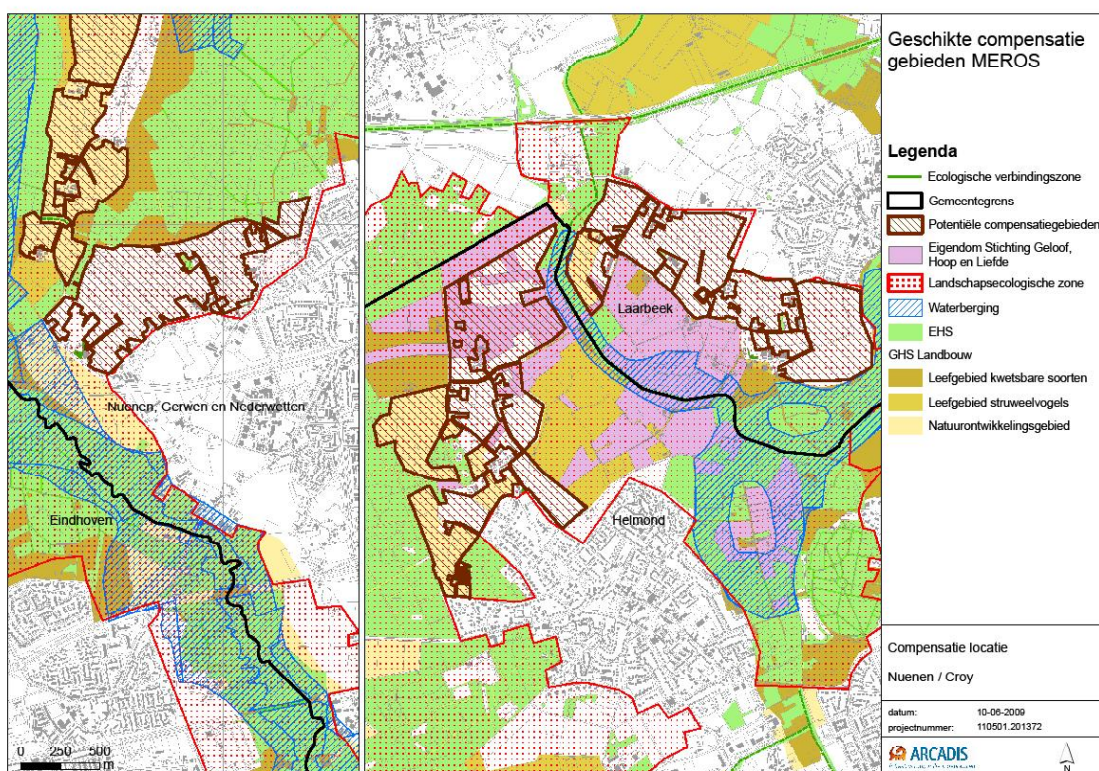
Netto oppervlakte

De aanwezige bebouwing, infrastructuur en EHS zijn niet meegenomen bij de oppervlaktebepaling. De Goorloop is begrensd als EVZ. Vanwege beschikbare provinciale subsidie is een zone van 25 meter langs de beek eveneens buiten de begrenzing van het compensatiegebied gehouden (zie ook de uitleg bij gebied Vaarle).

Een aantal gronden rondom het kasteel van Croy zijn in eigendom van de Stichting Geloof, Hoop en Liefde. In afbeelding 4.3 zijn deze gronden met een paarse kleur aangegeven. Van deze Stichting is bekend dat ze geen gronden verkopen, alleen het ruilen van gronden zou een mogelijkheid zijn. Slechts een beperkt deel (circa 29 ha) van het compensatiegebied blijkt in eigendom van de Stichting. Omdat nu al bekend is dat verwerving van deze gronden moeilijk wordt, zijn ze buiten de begrenzing gehouden. Het gebied heeft een netto-oppervlakte van 300 hectare. Het deel bij Nuenen, in het beekdal van de Dommel, heeft een netto-oppervlakte van 124,70 hectare. Het gebied ten oosten van de Goorloop heeft een netto-oppervlakte van 91,30 hectare en het gebied ten westen van de Goorloop een netto-oppervlakte van 84 hectare.

Afbeelding 4.3

Netto begrenzing
compensatiegebied
Nuenen/Croy.

Knelpunten

- Met natuurcompensatie in dit gebied moet versterking van de beekdalsystemen in het middengebied worden gerealiseerd. Het aanleggen van massief bos in de beekdalen is niet wenselijk, er zal moeten worden gekozen voor kleinschalige oplossingen.
- Het deel van het compensatiegebied tussen Nuenen en het dal van de Dommel is een kleinschalig landschap, deels nat met plaatselijk veel kwel (mededeling waterschap de Dommel), met een volledig andere structuur dan het huidige BZOB-bos. Deze afwisseling in het gebied nu is juist aantrekkelijk. Ook hier is het aanleggen van massief bos niet wenselijk.
- Een groot deel van het compensatiegebied ligt binnen het stedelijk uitloopgebied van de kernen Aarle-Rixtel en Stiphout/Helmond. In de visie voor gebiedsontwikkeling Croy wordt gestreefd naar een gebied dat landelijk blijft. Een gezonde (mogelijk extensieve) agrarische bedrijfsvoering moet een belangrijke economische drager blijven in het gebied. Wederom past de aanplant van massief bos niet helemaal binnen een ontwikkelingsvisie als deze.

- Vanwege de grootte van het compensatiegebied zal er met veel grondeigenaren onderhandeld moeten worden. Hierdoor kan de verwerving moeizaam verlopen.

Haalbaarheid van compensatietaakstelling

Uitgaande van de maximale compensatietaakstelling van 109,38 hectare lijkt de beschikbare oppervlakte ruim voldoende om de taakstelling te realiseren. Er is een 'reserve'-capaciteit van 190 hectare beschikbaar. De compensatie kan daarbij een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van robuuste ecologische structuren in het 'Middengebied'.

Hoewel er aan de randen van bestaande bosgebieden mogelijkheden zijn om massief bos aan te planten (zoals in delen begrensd als natuurontwikkelingsgebied) is het voor grote delen van het gebied belangrijk dat de openheid en kleinschaligheid van het landschap behouden blijft. De compensatietaakstelling zal hierdoor versnipperd binnen het compensatiegebied gerealiseerd moeten worden, waardoor het mogelijk niet zal bijdragen aan een versterking van de GHS. Een goede afstemming tussen de potenties voor natuurontwikkeling en de wensen uit de streek is hierbij belangrijk.

4.5

MEEST GESCHIKTE COMPENSATIEGEBIED

Op basis van de bovenstaande gebiedsbeschrijvingen is in overleg met de betrokken partijen geconcludeerd dat het compensatiegebied Brouwhuis/Vlierden het beste aansluit op de geformuleerde compensatietaakstelling en dat de haalbaarheid voor uiteindelijke realisatie hier het grootst is.

Bij natuurcompensatie in gebied Brouwhuis/Vlierden wordt het verlies van bos gecompenseerd in hetzelfde boscomplex, waardoor de totale oppervlakte van dit bos (en EHS) gelijk blijft. Daarbij kunnen de natuurwaarden van de Brouwhuissche Heide worden versterkt.

In het westelijk deel van het compensatiegebied zorgt de aanplant van bos voor een kwaliteitsimpuls voor de woonwijk Brouwhuis.

Het gebied heeft een netto-oppervlakte van 147 hectare, waardoor er een 'reserve'-capaciteit beschikbaar is van bijna 40 hectare. Mocht desondanks de gehele taakstelling niet gerealiseerd kunnen worden in dit gebied, dan kunnen de resterende hectares mogelijk binnen compensatiegebied Vaarle aangeplant worden.

HOOFDSTUK

5

Inrichtingsplan voor
compensatiegebied Brouwhuis /
Vlierden

5.1

INLEIDING

In de Beleidsregel natuurcompensatie van de Provincie Noord-Brabant (2005) worden aan compensatie de volgende eisen gesteld:

- Allereerst moet invulling worden gegeven aan landschappelijke inpassing en mitigatie.
- Er moet een nieuwe gelijkwaardige ecologische samenhang ontstaan.
- De nieuwe natuur moet van gelijke aard zijn als de verloren gegane natuur.
- de functionaliteit van de groene hoofdstructuur moet in tact blijven.
- De verloren gegane oppervlakte moet vervangen worden door een gelijke oppervlakte plus kwaliteitstoelage.
- Ook omgevingsinvloeden (zoals verstoring) moeten gecompenseerd worden.
- Compensatie moet plaatsvinden in de omgeving van de ingreep, buiten de EHS, maar bij voorkeur binnen de GHS.
- Compensatie buiten de GHS mag niet ten koste gaan van een goede agrarische structuur.
- Zo mogelijk moet worden aangesloten op landschapsbeleidsplannen van de betreffende gemeenten.
- Inrichting van compensatiegebieden en waarborgen van een duurzaam beheer behoort ook tot de compensatietaak.
- Compensatie mag niet leiden tot versnippering van natuur, robuustheid in groene structuren dient gewaarborgd te zijn.

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze de compensatie kan worden ingevuld binnen de compensatielocatie Brouwhuis/Vlierden. Met de keuze van deze locatie wordt tegemoet gekomen aan de bovenstaande begrippen: 'nieuwe gelijkwaardige ecologische samenhang', 'natuur van gelijke aard', 'functionaliteit van de GHS blijft intact' en 'compensatie in de omgeving van de ingreep'.

In paragraaf 5.2 is voor het plangebied BZOB-bos een voorlopig inrichtingsplan geschetst waarmee het compensatieplan ook aan de overige, hierboven genoemde begrippen voldoet.

5.2

VOORLOPIG INRICHTINGSPLAN VOOR COMPENSATIEGEBIED BROUWHUIS/VLIERDEN

In deze paragraaf wordt voor beide gebiedsdelen (deel Brouwhuis en deel Vlierden) het voorlopige inrichtingsplan beschreven. Het inrichtingsplan beschrijft de voorlopige inrichting van het gehele compensatiegebied. Pas als duidelijk is welke gronden verworven kunnen worden kan een definitief inrichtingsplan gemaakt worden.

De inrichting van het compensatiegebied is afgestemd met de (a-)biotische omstandigheden in het gebied, de relatie met de omgeving en de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de deelgebieden vanuit de Gebiedsvisie Geledingszone Brouwhuis (Helmond 2004) en het Reconstructieplan De Peel.

Taakstelling

Voor het plangebied BZOB-bos bedraagt de compensatietaakstelling maximaal 109,38 hectare of minimaal 83,88 hectare. Het huidige inrichtingsplan voorziet in de realisatie van de maximale compensatietaakstelling, waarbij bijna 110 ha 'multifunctioneel bos' gerealiseerd moet worden.

Voor de deelgebieden Brouwhuis en Vlieden wordt hieronder de inrichtingsschets toegelicht. In bijlage 4 is de kaart met de inrichtingsschets opgenomen.

Brouwhuis

Het gebied wat ook wel de geleedingszone (Helmond, 2004) wordt genoemd, ligt van oorsprong in een overgangsgedebied van hoger gelegen heideontginningen naar een lager gelegen beekdal. Het grootste deel van het gebied maakt deel uit van het heideontginningslandschap. Van dit landschapstype is nauwelijks nog iets zichtbaar terug te vinden. Hoewel het gebied binnen de stedelijke invloedssfeer is komen te liggen, is het op zichzelf de laatste 100 jaar ruimtelijk nauwelijks veranderd. Sommige structuren zijn zelfs veel ouder.

Compensatie in het gebied Brouwhuis kan bijdragen aan de gewenste landelijke, recreatieve en groene opwaardering van de geleedingszone en de woonkwaliteit van de wijk Brouwhuis zoals beschreven in de Gebiedsvisie geleedingszone Brouwhuis (Helmond, 2004). In deze gebiedsvisie wordt de betekenis van het gebied als volgt omschreven:

'De betekenis van de Geledingszone Brouwhuis is mede gelegen in de stedelijke structuur en de ruimtelijke kwaliteit van de stad Helmond. Het gebied is één van de groene uitlopers van het buitengebied, die het stedelijke gebied binnendringen. Ruimtelijk gezien geleiden de groene uitlopers het stedelijke gebied met zijn woonwijken en bedrijventerreinen. Daarmee is het buitengebied vanuit de gehele stad nabij. De recreatieve en groene betekenis van deze gebieden draagt bij aan de woonkwaliteit en het vestigingsklimaat in Helmond. Het karakter van die Geledingszones is divers. Vanuit deze optiek heeft de Geledingszone Brouwhuis als 'groen' uitlooptgebied een duidelijke toegevoegde waarde voor de wijk Brouwhuis.' (Helmond, 2004).

Voor de ontwikkeling van het gebied wordt daarbij het volgende uitgangspunt ingenomen:

'Voor de toekomst van de Geledingszone Brouwhuis geldt het centrale uitgangspunt dat de functie en het karakter van het gebied gehandhaafd dienen te blijven en waar mogelijk te worden versterkt. Nieuwe ontwikkelingen dienen hieraan een bijdrage te leveren.' (Helmond, 2004).

Bij het inrichtingsplan is zoveel mogelijk rekening gehouden met het bestaande karakter en de huidige inrichting van het gebied. De zonering van gesloten bos, behorende bij de Brouwhuissche Heide, naar kleinschalig landschap aan de rand van de wijk wordt versterkt.

Door het huidige karakter en de gewenste zonering leent niet het gehele gebied zich voor de aanplant van massief bos. Het aanwezige beekdal en de rand van de wijk moeten hun open karakter behouden. Deze gebieden kunnen echter wel een rol spelen in de natuurontwikkeling door het kleinschaliger in te richten en het huidige (agrarische) landgebruik te extensiveren.

In bijlage 4 is de inrichtingsschets van de gebiedsdelen Brouwhuis en Vlierden weergegeven. In het gebied Brouwhuis wordt de compensatietaakstelling voor de beschikbare netto-oppervlakte van 80,9 hectare op de volgende wijze vorm gegeven:

- Aan de oostkant van de N279 wordt de rand van de Brouwhuissche heide versterkt met loofbos bestaande uit inheemse boomsoorten.
- In het zuidelijke deel van het gebied wordt een brede boszone gerealiseerd die als afscherming moet dienen tussen de woonwijk en het BZOB-industrieterrein. De bestaande bospercelen in het zuiden worden hierdoor met elkaar verbonden, vergroot en vinden aansluiting bij de Brouwhuissche heide.
- Het beekdal van de Weijerloop wordt zoveel mogelijk open gehouden en de oude verkavelingspatroon wordt teruggebracht.
- Laanbeplantingen worden aangevuld of nieuw gerealiseerd.
- De randzone van de wijk wordt open gehouden. Her en der worden houtwallen aangelegd met inheemse boom en struiksoorten. Bestaand agrarisch gebruik wordt zoveel mogelijk geëxtensiverd waardoor kruidenrijke graslanden en natuurvriendelijke akkerranden ontstaan.
- In het gebied kan een uitgebreid recreatief netwerk aangelegd worden.

Vlierden

Dit gebied grenst aan de Brouwhuissche heide en is momenteel in intensief agrarisch gebruik. Tussen het bos en het compensatiegebied ligt een scherpe overgang van droge zandgronden naar lager gelegen landbouwgebied. Het gebied heeft door zijn lage ligging een nat karakter. Op oude kaarten is te zien dat er in het gebied vroeger een groot ven gelegen heeft. De hoogtekaart van het gebied in afbeelding 5.1 geeft nog duidelijk de contouren van dit ven weer. In het gebied liggen drie kleine bospercelen waarvan er in eenje een oude begraafplaats aanwezig is.

In het noorden van het gebied, grenzend aan het bos is een deel in de GHS begrensd als 'Leefgebied kwetsbare soorten'. Deze begrenzing is een uitloper van het 'Leefgebied kwetsbare soorten' dat het oostelijke deel van de Brouwhuissche heide omvat. In dit bos komt de levendbarende hagedis voor. Een gedeelte van het compensatiegebied zal om die reden worden ingericht voor deze soort.

In het gebied Vlierden wordt de compensatietaakstelling voor een netto-oppervlakte van 66,20 hectare op de volgende wijze vorm gegeven:

- Vrijwel het gehele gebied wordt als loofbos aangeplant, bestaande uit inheemse boomsoorten.
- Langs de noordgrens van het gebied worden de hoger gelegen delen (zie afbeelding 5.1) ingericht als droge schrale gronden. Hiermee wordt geschikt biotoop gecreëerd voor de levendbarende hagedis.
- De aanwezige zandpaden met laanbeplanting worden versterkt. Ook de toegang tot de begraafplaats wordt met (inheemse) laanbomen versterkt.
- Vanwege het natte karakter van het gebied worden enkele open plekken gecreëerd waarin poelen worden aangelegd met daar omheen vochtige ruigte.

- De belangrijke afwateringssloot in het zuiden van het gebied (ook zichtbaar in afbeelding 5.1) blijft gehandhaafd.

Afbeelding 5.1

Hoogtekaart van het gebiedsdeel Vlierden van compensatiegebied Brouwhuis/Vlierden

Compensatie-eisen

Bij de locatiekeuze en inrichting van de beide deelgebieden wordt op de volgende wijze aan de uitgangspunten van de provincie voor compensatie (zie § 5.1) voldaan:

- Landschappelijke inpassing en mitigatie. Bij het inrichtingsplan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de karakteristieken van het landschap. Daarbij wordt aangesloten bij een bestaand boscomplex. Mitigerende maatregelen waarbij minder bos verdwijnt zijn niet mogelijk.
- Gelijkwaardige ecologische samenhang. Door aan te sluiten op het bestaande bosgebieden wordt aan deze voorwaarde voldaan.
- Nieuwe natuur van gelijke aard als de verloren gegane natuur. Door weer multifunctioneel bos te realiseren die aansluit op de bestaande structuur wordt hieraan voldaan.
- Functionaliteit GHS blijft intact door compensatie aan te sluiten op lokale GHS.
- Compensatie vindt één op één plaats, gedeeltelijk binnen de GHS, aangevuld met de kwaliteitstoelag. In totaal wordt er 110 hectare bos aangeplant.
- Verstoring van natuur door de ingreep is niet aan de orde.
- Compensatie vindt plaats in de directe omgeving van de ingreep.
- Goed agrarische structuur; het gebied bij Vlierden heeft momenteel een goede agrarische structuur, maar is binnen het Reconstructieplan De Peel begrensd als extensiveringsgebied melkveehouderij.
- Aansluiten op landschapsbeleidsplannen. Er wordt aangesloten op de Gebiedsvisie geleidingszone Brouwhuis.

- Inrichting en duurzaam beheer. Inrichting en beheer moet nog worden afgestemd tussen gemeenten, provincie en natuurbeherende instanties.
- Robuustheid. Door grenzend aan bestaand bos te compenseren worden de robuustheid van dit bos en de GHS groter.

5.3

REALISATIETERMIJN EN ZEKERSTELLING

Ten aanzien van de realisatietermijn en de zekerstelling van de uitvoering dient met het volgende rekening te worden gehouden.

Realisatietermijn compenserende maatregelen

1. De uitvoering van het compensatieplan dient uiterlijk gelijktijdig met de voltooiing van de versturende ingreep gestart te zijn.
2. In een tijdschema dat deel uitmaakt van de uitvoeringsovereenkomst leggen betrokken partijen vast wanneer er met de uitvoering van de compensatie wordt begonnen en wanneer deze dient te zijn afgerond.

Zekerstelling uitvoering

1. De planologische verankering van de compensatie wordt geregeld in een bestemmingsplan.
2. Tegelijkertijd met het aan GS aanbieden van het aantastende plan, dient ook het plan waarin de compenserende bestemming wordt geregeld te worden voorgelegd.
3. De provincie kan op grond van de uitwerking bezien of zij naar aanleiding van de voorgestelde natuurcompensatie, tot herbegrenzing van de huidige begrenzing van de EHS overgaat.
4. Om de feitelijke uitvoering en het beheer van het natuurcompensatieplan te garanderen, sluiten de initiatiefnemer en gemeente een overeenkomst; deze overeenkomst maakt onderdeel uit van het natuurcompensatieplan.
5. Indien de provincie initiatiefnemer is, wordt een overeenkomst tussen de gemeente en de provincie gesloten.
6. In de overeenkomst wordt bepaald dat de uitvoering van de compensatie zal plaatsvinden conform het compensatieplan.
7. Wanneer er sprake is van een overeenkomst tussen de gemeente en de provincie wordt geen boetebeding opgenomen.

HOOFDSTUK

6 Kostenindicatie

Tabel 6.1 geeft een globale indicatie van de kosten voor verwerving (incl. schadeloosstelling) en inrichting van de compensatiegronden. Hierbij is uitgegaan van de aankoop van 110 hectare aan percelen, waarbij het gehele deelgebied Vlierden wordt ingericht en de overige compensatie in Brouwhuis wordt gerealiseerd. Bij de verwerving is een onderscheid gemaakt in grondprijzen in het deelgebied Brouwhuis en Vlierden.

Bij inrichting zijn kosten opgenomen voor het geschikt maken van het gebied door middel van maaien/klepelen, opruimen en inzaaien. Bij de inrichting is uitgegaan van aanplant van bosplantsoen (inheemse loofbomen) met 4500 stuks per hectare. De inrichtingskosten voor bosplantsoen omvat aankoop en aanplant van het bosplantsoen.

Voor beheer van het bosplantsoen is uitgegaan van 2 maal per jaar maaien voor de eerste 5 jaar. Beheer na deze vijf jaar wordt niet direct noodzakelijk geacht. In het eerste jaar wordt uitval van bomen vervangen (inboet).

In een aparte tabel is een globale inschatting gemaakt voor de aankoopprijs van aanwezige agrarische bedrijven in en grenzend aan het compensatiegebied.

In de kostenraming zijn geen kosten opgenomen voor verschrallingsmaatregelen, zoals het verwijderen van de bouwvoor. Voor de open gebieden is dit aan te bevelen om de gewenste schrale vegetatie te kunnen ontwikkelen.

Tabel 6.1

Indicatie van globale kosten voor verwerving, inrichting en beheer van 110 hectare bosplantsoen in compensatielocatie Brouwhuis/Vlierden

Kostenpost	Eenheidsprijs per ha (€)	Hoeveelheid (ha)	Kosten (€)	
Verwerving				
Percelen Vlierden	75.000	66	Subtotaal	4.950.000
Percelen Brouwhuis	150.000	44	Subtotaal	6.600.000
Inrichting				
Maaien, inzaaien etc.	1.600	110	Subtotaal	176.000
Bosplantsoen	9.000	110	Subtotaal	990.000
Poel	2.000 per stuk	3	Subtotaal	6.000
Beheer				
Maaien (5 jaar)	7.500	110	Subtotaal	825.000
Inboet (1 jaar)	1.500	110	Subtotaal	165.000
Totaal				13.712.000

Tabel 6.2

Geschatte verwervingskosten voor agrarische bedrijven bij compensatielocatie Brouwhuis/Vlierden.

Bedrijven	Geschatte aankoop prijs per bedrijf (€)	Subtotaal (€)
Vlierden		
4 bedrijven	1,5 miljoen	6 miljoen
Brouwhuis		
Bedrijf met 7 stallen	3 miljoen	3 miljoen
Overige (geschat op 4)	1,5 miljoen	6 miljoen
Totaal		15 miljoen

De totale kostenindicatie voor verwerving, inrichting en beheer komt uit op ruim 28,7 miljoen Euro. Voor de locatie BZOB-bos is dit per netto uit te geven hectare bedrijventerrein (75 ha) globaal € 382.827,--.

Dit bedrag per netto uitgeefbare hectare wordt een veelvoud kleiner wanneer de agrarische bedrijven in het compensatiegebied niet (allemaal) worden aangekocht.

HOOFDSTUK

7

Gebruikte literatuur

ARCADIS, 2009a. MER Oostelijk deel van de stedelijke regio (MEROS). In opdracht van gemeenten Asten, Geldrop-Mierlo, Helmond, Laarbeek en Someren.

ARCADIS, 2009b. Natuurcompensatieplan locatie Diesdonk in aanvulling op MEROS. In opdracht van gemeenten Asten, Geldrop-Mierlo, Helmond, Laarbeek en Someren.

Gemeente Deurne, 2008. Bestemmingsplan Buitengebied. Pouderoyen Compagnons, december 2007.

Gemeente Helmond, 2006. Bestemmingsplan "Bedrijventerrein BZOB" Toelichting. Stadsontwikkeling, Ruimtelijke Ordening. I.B../ BRO 49d BZOB, 6 november 2006.

Gemeente Helmond, 2004. Gebiedsvisie geleidingszone Brouwhuis. November 2004.

Ministerie van LNV en VROM en de Provincies, 2006. Spelregels EHS. Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzing EHS.

Provincie Noord-Brabant, 2002. Streekplan. Brabant in Balans.

Provincie Noord-Brabant, 2005. Beleidsregel natuurcompensatie.

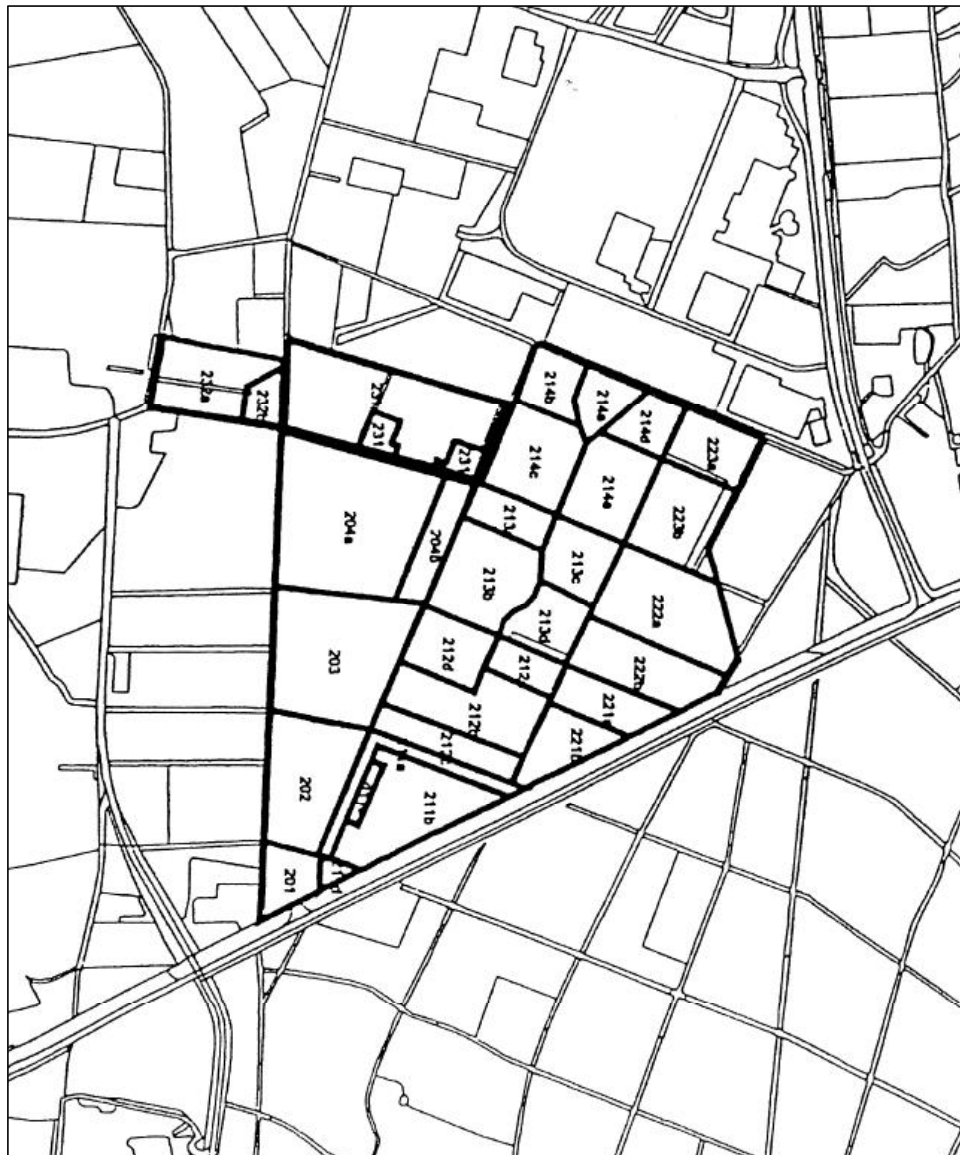
Provincie Noord-Brabant, 2006. Handreiking Ecologische Bouwstenen. Voor de GHS en AHS in het Streekplan Noord-Brabant 2002.

Provincie Noord-Brabant, 2006. Natuurgebiedsplannen Noord-Brabant.

Waterschap Aa en Maas, 2008. Ontwerp Waterbeheerplan 2010 – 2015. Vastgesteld door het Dagelijks Bestuur d.d. 21 oktober 2008.

BIJLAGE 1

Boslegger gemeente Helmond voor BZOB-bos

BIJLAGE 2

Onderbouwing en kaart van zoeklocaties voor natuurcompensatie

Beschrijving zoeklocaties Diesdonk*Compensatietaakstelling:*

0,87 ha bos en circa 55 ha struweelvogelgebied (extensief agrarisch landschap van 55 ha, inrichten met 7 ha landschapselementen zoals: struweel, houtsingel, bos en zandpaden). Voor de compensatie wordt voorgesteld deze in te vullen door in nabijgelegen 'leefgebied struweelvogels' de kwaliteit voor struweelvogels te verhogen.

Potentiële compensatiegebieden:

De nummering van de compensatiegebieden 1 t/m 4 komt overeen met de nummering op de kaart.

1. Beekdal Aa, ten westen en noorden grenzend aan deelgebied Diesdonk. Dit beekdal is momenteel begrensd als 'leefgebied struweelvogels' en wordt intensief agrarisch gebruikt (maïsakkers en grasland). Het beekdal kan worden ingericht als struweelvogelgebied door realisatie/aanplant van landschapselementen. Gebied 1 heeft een bruto oppervlakte van circa: 54 ha.
2. Beekdal van de Astense Aa ter hoogte van het gehucht Baarschot. Het noordelijke deel van dit beekdal is momenteel begrensd als 'leefgebied struweelvogels'. Dit beekdal wordt momenteel agrarisch gebruikt. In het gebied zijn nog restanten van houtsingels aanwezig die herinneren aan een vroeger heggenlandschap. De kwaliteit van het gebied als leefgebied struweelvogels kan verhoogd worden door realisatie/aanplant van landschapselementen. Gebied 2 heeft een bruto oppervlakte van circa: 42 ha.
3. Dit gebied omvat een gedeelte van waterbergingsgebieden Bakelse Beemden en Groene Peelvallei. Waterschap Aa en Maas moet dit gebied voor waterberging inrichten en aanvullend hierop is natuurcompensatie mogelijk. Met de realisatie/aanplant van landschapselementen kan de waarde van het gebied als leefgebied struweelvogels worden vergroot. Momenteel wordt het gebied intensief agrarisch gebruikt. Ontwikkeling in beekdal/waterbergingsgebied kan aansluiten op herinrichtingsplan van de Kaweische Loop. Gebied 3 heeft een bruto oppervlakte van circa: 154 ha.
4. Binnen dit zoekgebied kan een verbindingszone gerealiseerd worden tussen Stippelberg en de Deurnsche Peel. Een viertal delen van het zoekgebied zijn nu begrensd als leefgebied struweelvogels. Dit betreft nu voornamelijk intensief agrarisch gebied. De kwaliteit van het gebied als leefgebied struweelvogels kan verhoogd worden door realisatie/aanplant van landschapselementen. Gebied 4 heeft een bruto oppervlakte van circa: 488 ha. De vier gebieden die als leefgebied struweelvogels zijn begrensd hebben samen een oppervlakte van 223 ha.

Beschrijving zoeklocaties BZOB-bos*Compensatietaakstelling:*

Voor BZOB-bos komt de maximale compensatietaakstelling (compensatie van percelen van Helmond én Deurne) op ruim 109 ha 'multifunctioneel bos'.

Potentiële compensatiegebieden:

De nummering van de compensatiegebieden 3 t/m 13 komt overeen met de nummering op de kaart.

3. Dit gebied omvat een gedeelte van waterbergingsgebieden Bakelse Beemden en Groene Peelvallei. Waterschap Aa en Maas moet dit gebied voor waterberging inrichten en aanvullend hierop is natuurcompensatie mogelijk. In het beekdal kan (broek-)bos worden aangeplant. Dit bos kan aansluiten op bestaande bosstructuren van de Bakelsche Beemden en Groene Peelvallei. De kwaliteitstoelage kan worden ingezet voor inrichting van het beekdal met karakteristieke natuurdoeltypen. Momenteel wordt het gebied intensief agrarisch gebruikt. Ontwikkeling in beekdal/waterbergingsgebied kan aansluiten op herinrichtingsplan van de Kaweische Loop. Gebied 3 heeft een bruto oppervlakte van circa: 154 ha.
4. Binnen dit zoekgebied kan een verbindingszone gerealiseerd worden tussen Stippelberg en de Deurnsche Peel. Buiten de delen die nu begrensd zijn als leefgebied struweelvogels is aanplant van bos mogelijk. Dit bos kan aansluiten op de bestaande structuren van de Deurnsche Peel en Stippelberg (als bos rondom het vliegveld gewenst is). De kwaliteitstoelage kan worden ingezet voor inrichting van leefgebied struweelvogels. Gebied 4 heeft een bruto oppervlakte van circa: 488 ha. De gebieden die niet als leefgebied struweelvogels zijn begrensd hebben samen een oppervlakte van 265 ha.
5. Dit gebied ten noorden van Vlierden ligt tegen de Brouwhuissche Heide aan. Dit is een logische locatie om het verlies van het BZOB- bos in de directe omgeving en bij hetzelfde boscomplex te compenseren. Een gedeelte van het zoekgebied is nu begrensd als leefgebied kwetsbare soorten (waarschijnlijk Levendbarende hagedis). De kwaliteitstoelage kan worden ingezet voor inrichting van heidegebied voor deze reptielensoort. Momenteel wordt het gebied intensief agrarisch gebruikt. Gebied 5 heeft een bruto oppervlakte van circa: 80 ha.
6. Bosrealisatie in dit gebied zorgt voor compensatie in hetzelfde boscomplex (Brouwhuissche Heide), waardoor totale oppervlak van dit bosgebied gelijk blijft. Realisatie van bos in dit gebied zorgt voor een kwaliteitsimpuls voor woonwijk Brouwhuis ten noorden daarvan. Het kan als uitloopegebied fungeren voor bewoners van deze wijk in Helmond. Vanuit de Gebiedsvisie Brouwhuis ligt er al een ruimteclaim op dit gebied voor realisatie van sportvelden. Daarnaast is de omgeving van de Weijerloop van betekenis als kleinschalig open landschap. Slechts een beperkt deel van het zoekgebied kan mogelijk bos worden geplant. Gebied 6 heeft een bruto oppervlakte van circa: 132 ha.
7. Natuurcompensatie in het gebied 'Lungendonk'. In deze zone wordt op drie locaties een woongebied ontwikkeld. De locaties staan ook op de kaart aangegeven. Grondverwerving vindt hier sowieso plaats, wat mogelijk kansen biedt voor natuur. Door natuurontwikkeling treedt versterking op van het beekdal van de Goorloop. Het gebied valt deels binnen RNLE van de GHS. Mogelijk kan gedeelte van compensatietaakstelling worden aangewend voor ontsnippering van Eindhovens kanaal. Gebied 7 heeft een bruto oppervlakte van circa: 219 ha.
8. In dit gebied kan een robuustere bosverbinding gerealiseerd worden tussen Mierlo en Helmond. Dit gebied in het beekdal van de Goorloop is binnen de GHS begrensd als 'natuurontwikkelingsgebied'. Het zoekgebied grenst aan het natuurontwikkelingsplan Sang & Goorkens. Mogelijk kan gedeelte van compensatietaakstelling worden aangewend voor ontsnippering van Eindhovens kanaal. Gebied 8 heeft een bruto oppervlakte van circa: 80 ha.
9. Valt binnen de 'Landschapsecologische zone' tussen Nuenen en Helmond (bij Vaarle), maakt deel uit van 'Masterplan Middengebied'. Zorgt voor verbinding/buffering tussen

Luchensche Heide en Papenvoortsche Heide. Binnen het zoekgebied liggen claims vanuit het Bosplan Vaarle SRE en het Ontwikkelingsplan Landgoed Gulbergen. Een beperkt deel van het gebied zal daardoor maar kunnen worden ontwikkeld tot bos. Mogelijk kan gedeelte van compensatie-taakstelling worden aangewend voor ontsnippering van Eindhovens kanaal en/of A270. Gebied 9 heeft een bruto oppervlakte van circa: 281ha.

10. Inrichting van dit gebied zorgt voor robuuste verbinding tussen Nuenens Broek en beekdal van de Dommel. Het gebied valt binnen de 'Landschapsecologische zone' en valt buiten de begrenzing van de GHS. Gebied 10 heeft een oppervlakte van circa: 78 ha.

11 + 12. Beide gebieden (Kruisschot en Strijp) zorgen voor een robuuste versterking van het beekdal van de Goorloop. Daarbij kunnen beide gebieden voor een betere oost-west verbinding tussen 'Middengebied' en Stippelberg zorgen. Beide gebieden liggen binnen het gebied van de "gebiedsvisie Croy" en vallen binnen de 'Landschapsecologische zone' en binnen reserveringsgebied Goorloop voor waterberging in 2050.

De grond is eigendom van Stichting Geloof, Hoop en Liefde. Deze stichting wil niet graag verkopen wel verpachten en ruilen. In het zuidwesten van zoekgebied 11 is nog ruimte voor bosontwikkeling, tegen het bestaande bos aan. Dit is nu GHS-natuurontwikkelingsgebied.

Noordelijk van het kasteel Croy is een landgoed gepland. De boer in dit gebied heeft plannen voor verdere landgoedontwikkeling.

Gebied 11 heeft een bruto oppervlakte van circa: 125 ha.

Gebied 12 heeft een bruto oppervlakte van circa: 100 ha.

13. Inrichting van dit gebied zorgt voor vergroting van het Landgoed Stippelberg en voor robuustere verbinding met de Grotelsche Heide. Het gebied is binnen de GHS begrensd als RNLE. Het beekdal van de Snelle Loop stroomt door het gebied. Gebied 13 heeft een oppervlakte van circa: 175 ha.

Overzicht zoeklocaties

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de zoeklocaties met bruto-oppervlakte en gebiedscategorie (criteria). In de 3de kolom staat het plangebied waarvoor compensatie binnen de zoeklocatie mogelijk is. Van de meest geschikte zoeklocaties (§ 4.3.1) is ook de netto oppervlakte weergegeven.

Nr	Zoeklocaties voor compensatie	Diesdonk of BZOB	Bruto opp.(ha)	Netto opp.(ha)	Categorie
1	Beekdal Aa	Diesdonk	54	53,10	Intensief agrarisch gebied in beekdal, Leefgebied struweelvogels
2	Baarschot	Diesdonk	42		Agrarisch gebied in beekdal, Leefgebied struweelvogels, Leefgebied kwetsbare soorten
3	Bakelse Beemden, Groene Peelvallei	Diesdonk BZOB	154	132,80	Waterbergingsgebied, EVZ en deels RNLE, Intensief agrarisch gebied
4	Stippelberg – Deurnsche Peel	Diesdonk BZOB	488		Deels Leefgebied struweelvogels, deels Leefgebied Dassen, intensief agrarisch gebied
5	Vlierden	BZOB	80	66,20	Deels leefgebied kwetsbare soorten
6	Brouwhuis	BZOB	132	80,90	Intensief agrarisch gebied
7	Lungendonk zuid	BZOB	219		RNLE, Intensief agrarisch gebied
8	Goor	BZOB	80		RNLE, natuurontwikkelingsgebied, LEZ
9	Omgeving Vaarle	BZOB	281	200,50	LEZ, Zoeklocatie nieuw bos/natuur
10	Nuenen noordwest	BZOB	78		LEZ, Intensief agrarisch gebied
11	Kruisschot	BZOB	125	84,00	LEZ, Intensief agrarisch gebied
12	Strijp	BZOB	100	91,30	LEZ, Intensief agrarisch gebied
13	Stippelberg	BZOB	175		RNLE, Intensief agrarisch gebied

BIJLAGE 3

Meest geschikte compensatiegebieden voor de locatie BZOB-bos

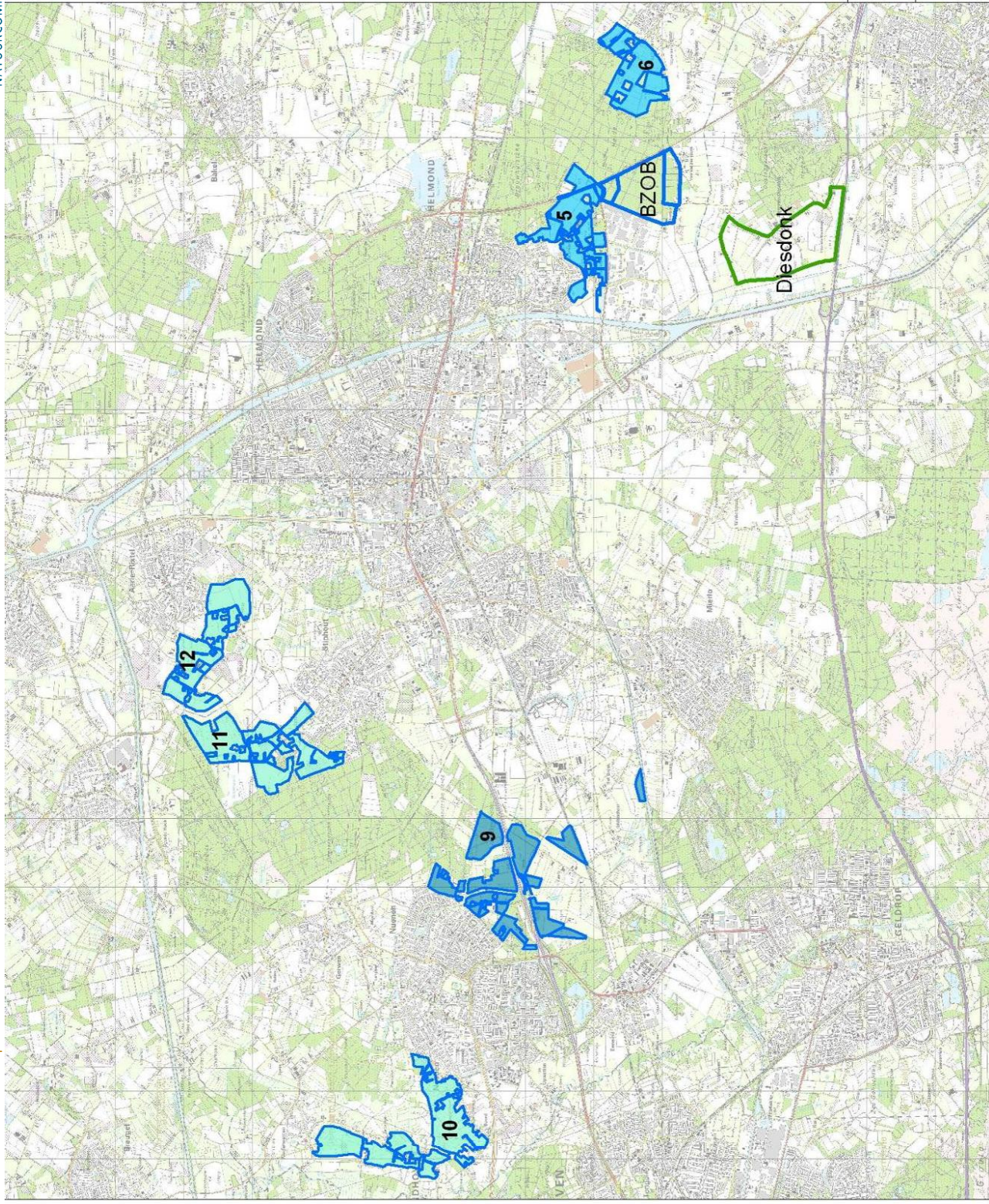
Meest geschikte gebieden voor het BZOB-bos

Legenda

- BZOB
- Diesdonk
- Gebied 5+6:
Brouwhuis/Vierden
- Gebied 9: Vaarle
- Gebied 10+11+12:
Nuenen/Croy

datum: 10-06-2009
projectnr: 110501.201372

BIJLAGE 4

Inrichtingsschets compensatiegebied Brouwhuis / Vlierden

COLOFON

NATUURCOMPENSATIEPLAN LOCATIE BZOB-BOS
IN AANVULLING OP MEROS**OPDRACHTGEVER:**

GEMEENTE HELMOND, ASTEN, GELDROP-MIERLO, LAARBEEK EN SOMEREN

STATUS:

Vrijgegeven

AUTEUR:

Arjan Schoenmakers

GECONTROLEERD DOOR:

Hans Hollander

VRIJGEGEVEN DOOR:

Jan Beekman

16 juni 2009

074163936:0.4

ARCADIS NEDERLAND BV
Utopialaan 40-48
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Tel 073 6809 211
Fax 073 6144 606
www.arcadis.nl
Handelsregister
9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens
uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder
schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit
dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar
worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale
reproductie of anderszins.